

İlgili Kanun / Madde
5235 S. BAMK/35

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/7333
Karar No. 2024/9957
Tarihi: 25.06.2024

- BAM ARASINDAKİ KESİN NİTELİKTEKİ KARARLAR ARASINDA UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ
- YARGITAY'IN AYNI BAM DAİRESİNCE VERİLEN FARKLI YÖNDEKİ KARARLAR ARASINDA UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ DOĞRULTUSUNDA KARAR VEREMEYECEĞİ

ÖZETİ: Sonuç olarak yukarıda yer verilen yasal düzenlemeye göre, hukuk davalarında bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulunun uyuşmazlığın giderilmesi talepleri bakımından karar verme yetkisi, Yargıtayın ilgili hukuk dairesine ait olup bu yetkinin kapsamı, bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar ya da bu mahkeme ile başka bir bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar ile sınırlıdır.

Kanun koyucu, 2797 sayılı Kanun'dan farklı olarak 5235 sayılı Kanun'da, aynı bölge adliye mahkemesinin aynı dairesinin farklı yöndeki kararları arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi yönünde bir seçeneğe yer vermemiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki Yargıtay ilgili hukuk dairesinin uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin kararları, içtihadın birleştirilmesi kararları gibi tarafları ve mahkemeleri bağlayıcı bir sonuç doğurmazlar (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 19.04.2022 tarihli ve 2022/3979 Esas, 2022/4838 Karar sayılı kararı). Kanun'un açık hükmü karşısında, aynı bölge adliye mahkemesinin aynı dairesinin farklı yöndeki kesin nitelikteki kararları arasındaki uyuşmazlığın

Yargıtayın ilgili hukuk dairesince giderilmesi mümkün değildir.

I. BAŞVURU

Başvurucu vekili dilekçesinde; Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin 12.01.2024 tarihli ve 2022/967 Esas, 2024/82 Karar sayılı kararı ile 14. Hukuk Dairesinin 2021/392 Esas, 2022/2167 Karar sayılı kararlarının iş güvencesi tazminatı ile boşta geçen süre ücreti yönünden çeliştiğini, Dairenin 12.01.2024 tarihli kararında; 4857 sayılı İş Kanunu'nun (4857 sayılı Kanun) 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasına 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun (7036 sayılı Kanun) 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe giren 12 nci maddesiyle yapılan değişiklikle "*Mahkeme veya özel bakem, ikinci fıkrada düzenlenen tazminat ile üçüncü fıkrada düzenlenen ücret ve diğer hakları, dava tarihindeki ücreti esas alarak parasal olarak belirler.*" hükmünün eklendiği, davacının açtığı işe iade davasında feshin geçersizliğine ve davacının işe iadesine, iş güvencesi tazminatı ile boşta geçen süre ücretinin miktar olarak tespitine karar verildiği, belirlenen ücret ve tazminatın davalı tarafça ödendiğinden artık fark ücret ve tazminat talebiyle dava açılmasının mümkün olmadığı, bu nedenle davanın reddine karar verilmesinde isabetsizlik görülmediği gerekçesiyle davacının istinaf başvurusunun esastan reddine karar verildiğini; aynı Dairenin 11.11.2022 tarihli benzer bir kararında ise işvereninin kesinleşen işe iade davasına rağmen işçiyi işe başlatmadığı anlaşıldığından davacı işçinin, işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücretine hak kazandığı gerekçesiyle işe başlatmama tazminatı ile boşta geçen süre ücreti alacağına karar verildiğini, böylece aynı Dairenin bir kararında işe başlatmama tazminatı fark alacağı ile boşta geçen süre fark alacağı kabul edildiği hâlde diğerinde fark alacak bulunmadığı sonucuna ulaşıldığını ileri sürerek Dairenin kararları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesini talep etmiştir.

II. BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ HUKUK DAİRELERİ BAŞKANLAR KURULU KARARI

Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun 03.04.2024 tarihli ve 2024/4 Karar sayılı kararı ile; görevlendirilen raportörün yazılı olarak sunduğu 13.03.2024 tarihli rapor ve talep dilekçesi ile ilgili belgeler okunup incelendikten sonra, bölge adliye mahkemesinin benzer olaylarda kesin nitelikteki kararları arasında uyumsuzluğun giderilmesi isteminin hukuki dayanağının 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'un (5235 sayılı Kanun) 35 inci maddesinde yer alan düzenleme olduğu, ilgili Kanun maddesi gereğince başkanlar kurulunun görevlerinin "*... Hukuk Mubakemeleri Kanunu veya Ceza Mubakemesi Kanununa göre istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların, benzer olaylarda bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairesince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında ya da bu mahkeme ile başka bir bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairesince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında*

uyuşmazlık bulunması hâlinde bu uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, kendi görüşlerini de ekleyerek Yargıtaydan bu konuda bir karar verilmesini istemek" şeklinde olduğu, yasal düzenleme gereği aynı dairenin farklı kararları için başkanlar kuruluna gidilemeyeceği, esas bakımından da Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin 2021/392 Esas, 2022/2167 Karar sayılı ilâmına konu işe iade davasının dava tarihinin 2017 olup o tarihte işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücreti sadece ay olarak belirlendiğinden fark alacak istenebileceği, 01.01.2018 tarihinden sonra açılan işe iade davalarında ise işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücreti miktar olarak açıkça belirlendiğinden fark alacak talep edilemeyeceği, bu nedenle iki karar arasında uyuşmazlık bulunmadığı kanaatine ulaşıldığı gerekçesiyle 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesi uyarınca gereğinin takdir ve ifası için dosyanın Yargıtay 9. Hukuk Dairesine gönderilmesine karar verilmiştir.

III.UYUŞMAZLIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

A. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin 11.11.2022 Tarihli ve 2021/392 Esas 2022/2167 Karar Sayılı Kararı

Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının açtığı işe iade davasında verilen kabul kararının kesinleşmesinden sonra işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre alacağının ödendiği, ancak ödemenin iş sözleşmesinin geçersiz feshedildiği 22.11.2017 tarihindeki ücret üzerinden yapıldığı; oysa davacının işe başlatılmadığı tarihteki ücreti esas alınarak yapılması gerektiği gerekçesiyle fark işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre ücreti farkının tahsilini talep ettiği davada ilk derece mahkemesince verilen davanın kabulüne dair karara karşı davalı tarafça istinaf yoluna başvurulması üzerine yapılan istinaf incelemesinde; işçinin işe iade sonrasında başvurusuna rağmen işe başlatılmaması hâlinde, işe başlatılmayacağına sözlü ya da eylemli olarak açıklandığı tarihte veya bir aylık başlatma süresinin sonunda iş sözleşmesinin işverence feshedilmiş sayılacağı, bu durumda ihbar ve kıdem tazminatı ile işe başlatmama tazminatının belirtilen fesih tarihindeki ücrete göre hesaplanması gerektiği, boşta geçen süreye ait en çok dört aya kadar ücret ve diğer haklar için feshi izleyen dönem ücretlerine göre hesaplama yapılması, yani geçersiz sayılan fesih tarihinden sonra boşta geçen en çok dört aylık sürede işçinin çalışması devam ediyormuş gibi ücret ve diğer hakların belirlenmesi gerektiğinden Mahkemece geçersiz fesih tarihini izleyen dönemlere göre, zam dönemindeki zam farkı dikkate alınarak hesaplama yapılmasının da yerinde olduğu sonucuna varılarak istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olmak üzere karar verilmiştir.

B. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin 12.01.2024Tarihli ve 2022/967 Esas 2024/82 Karar Sayılı Kararı

Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacının, işe iade davasında verilen kabul kararının

kesinleşmesinden sonra fark işe başlatmama tazminatı ve boşta geçen süre alacağını talep ettiği davada ilk derece mahkemesince verilen davanın reddine dair karara karşı davacı tarafça istinaf yoluna başvurulması üzerine yapılan incelemede;4857 sayılı Kanun'un 21 inci maddesinin üçüncü fıkrasına, 7036 sayılı Kanun'un 01.01.2018 tarihinde yürürlüğe giren 12 nci maddesiyle "*Mahkeme veya özel hakem, ikinci fıkrada düzenlenen tazminat ile üçüncü fıkrada düzenlenen ücret ve diğer hakları, dava tarihindeki ücreti esas alarak parasal olarak belirler.*" hükmünün eklendiği, bu düzenlemeyle uygulamada ücretin miktarı ile ilgili ortaya çıkan ihtilafların önüne geçilmek istendiği, somut olayda işe iade kararı ile birlikte ödenmesi gereken ücret ve tazminatların mahkemece belirlendiği, işveren tarafından bu ücretler ödendiğine göre artık fark ücret ve tazminat talebiyle dava açılmasının mümkün olmadığı gerekçesiyle istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olarak karar verilmiştir.

IV. GEREKÇE

A. Uyuşmazlık

Uyuşmazlık, aynı bölge adliye mahkemesi hukuk dairesinin benzer olaylara ilişkin farklı yöndeki kararları arasındaki uyuşmazlığın 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesine göre giderilmesinin mümkün olup olmadığı noktasındadır.

B. İlgili Hukuk

1. Bölge adliye mahkemelerinin benzer olaylarda kesin nitelikteki kararları arasındaki uyuşmazlığın giderilmesi isteminin hukuki dayanağı, 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesinde yer alan düzenlemedir.

2. 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan düzenlemeye göre; "*Re'sen veya bölge adliye mahkemesinin ilgili hukuk veya ceza dairesinin ya da Cumhuriyet başsavcısının, Hukuk Mubakemeleri Kanunu veya Ceza Mubakemesi Kanununa göre istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların, benzer olaylarda bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında ya da bu mahkeme ile başka bir bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında uyuşmazlık bulunması hâlinde bu uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, kendi görüşlerini de ekleyerek Yargıtaydan bu konuda bir karar verilmesini istemek*" bölge adliye mahkemesi ceza daireleri başkanlar kurulu ve hukuk daireleri başkanlar kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

3. 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesinin ikinci fıkrası ise şu şekildedir:

"...

(Değişik fıkra: 20/11/2017 – KHK-696/92 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7079/87md.) (3) numaralı bende göre yapılacak istemler, ceza davalarında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, hukuk davalarında ise ilgili hukuk dairesine iletilir. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı uyuşmazlık bulunduğu kanaat getirmesi durumunda ilgili ceza dairesinden bir karar verilmesini talep eder. Uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak dairece bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesindir.

"..."

C. Değerlendirme

1. Adli yargı alanındaki içtihatların birleştirilmesi görevi, esas olarak Yargıtayın kararları aracılığıyla yerine getirilir. Çünkü, Yargıtayın asli görevi, bir kuralın anlamı konusunda ülke genelinde yorum birliği ve içtihat birliğini sağlamaktır (Ali Güzel, "İçtihat Uyuşmazlığı Nedeniyle Adil Yargılanma Hakkının İhlali", Çalışma ve Toplum, C.3, S.78, 2023, s.1999).

2. Yargıtayın içtihat birliğini sağlama görevini yerine getirebilmesi için, ilk ve temel koşul, benzer hukuki konular hakkında birbirine aykırı en az iki Yargıtay kararının varlığıdır(Güzel, s.1996; Baki Kuru, Burak Aydın, Medeni Usul Hukuku El Kitabı, C.II, Ankara, İkinci Bası, 2021, s. 1471). Ancak hangi durumlarda içtihat uyuşmazlığının mevcut olduğu ve içtihatların birleştirilmesi koşullarının oluştuğu hususu, 2797 sayılı Yargıtay Kanunu'nun(2797 sayılı Kanun) 15 ve 16 ncı maddelerinde düzenlenmiştir.

3. Yargıtayın hukuk daireleri arasında içtihat uyuşmazlığı bulunması ya da Yargıtay dairelerinden birinin yerleşmiş içtihadından dönmek istemesi veya sözü edilen dairelerden birinin benzer olaylarda birbirine uymayan kararlar vermiş olması durumunda, bir içtihat uyuşmazlığı söz konusu olur. Bu uyuşmazlıkları içtihatların birleştirilmesi yoluyla kesin olarak karara bağlama görevi, 2797 sayılı Kanun'un 15 inci maddesine göre Yargıtay Hukuk Genel Kuruluna aittir. Görüldüğü gibi 2797 sayılı Kanun'da, Yargıtayın hukuk dairelerinden birisi tarafından verilen farklı yöndeki kararlar arasındaki içtihat uyuşmazlığının giderilmesine imkân tanınmaktadır.

4. Yargıtayın bir diğer önemli fonksiyonu ise 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesi çerçevesinde bölge adliye mahkemelerinin kararları arasındaki uyuşmazlığın giderilmesine ilişkindir. Söz konusu Kanun hükmüne göre, benzer olaylarda bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında ya da bu mahkeme ile başka bir bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında uyuşmazlık bulunması hâlinde, bölge adliye mahkemesi hukuk dairesi başkanlar kurulunca, Yargıtayın ilgili hukuk dairesinden bu konuda bir karar verilmesi istenir.

5. Bilindiği gibi Kanun'un 35 inci maddesinin ilk şeklinde, *Yargıtay Birinci Başkanlığından* uyuşmazlığın giderilmesi hakkında bir karar verilmesinin isteneceği öngörülmüşken,20.11.2017 tarihli 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin (aynen kabul:01.02.2018-7079/87) 92 nci maddesi ile yapılan değişiklikle birlikte uyuşmazlığın giderilmesine yönelik istemlerin hukuk davalarında ilgili hukuk dairesine iletileceği hükme bağlanmıştır. Böylece, bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulunca uyuşmazlığın giderilmesine yönelik taleplerin Yargıtay Birinci Başkanlığı yerine ilgili hukuk dairesine iletilmesi kural hâline gelmiştir.

6. Sonuç olarak yukarıda yer verilen yasal düzenlemeye göre, hukuk davalarında bölge adliye mahkemesi başkanlar kurulunun uyuşmazlığın giderilmesi talepleri bakımından karar verme yetkisi, Yargıtayın ilgili hukuk dairesine ait olup

bu yetkinin kapsamı, *bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar ya da bu mahkeme ile başka bir bölge adliye mahkemesi hukuk veya ceza dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar* ile sınırlıdır.

7. Kanun koyucu, 2797 sayılı Kanun'dan farklı olarak 5235 sayılı Kanun'da, aynı bölge adliye mahkemesinin aynı dairesinin farklı yöndeki kararları arasındaki uyumsuzluğun giderilmesi yönünde bir seçeneğe yer vermemiştir. Ayrıca belirtmek gerekir ki Yargıtay ilgili hukuk dairesinin uyumsuzluğun giderilmesine ilişkin kararları, içtihadın birleştirilmesi kararları gibi tarafları ve mahkemeleri bağlayıcı bir sonuç doğurmazlar (Yargıtay 9. Hukuk Dairesi, 19.04.2022 tarihli ve 2022/3979 Esas, 2022/4838 Karar sayılı karar). Kanun'un açık hükmü karşısında, aynı bölge adliye mahkemesinin aynı dairesinin farklı yöndeki kesin nitelikteki kararları arasındaki uyumsuzluğu Yargıtayın ilgili hukuk dairesince giderilmesi mümkün değildir.

8. Açıklanan yasal düzenlemeler çerçevesinde somut olay değerlendirildiğinde; Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Başkanlar Kurulunca 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesi gereğince Dairemize iletilen uyumsuzluğun, ilgili Bölge Adliye Mahkemesi 14. Hukuk Dairesinin iki farklı kararına ilişkin olduğu görülmektedir. Aynı mahkemenin aynı dairesinin benzer olaylardaki farklı kararları arasındaki çelişkilerin 5235 sayılı Kanun'un 35 inci maddesi bağlamında giderilmesi mümkün olmadığından uyumsuzluğun giderilmesine yer olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

V. KARAR

1. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kurulunun 03.04.2024 tarihli ve 2024/4 Karar sayılı kararına istinaden iletilen mevcut talep yönünden uyumsuzluğun giderilmesine yer olmadığına,

2. Dosyanın Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi Hukuk Daireleri Başkanlar Kuruluna gönderilmesine,

25.06.2024 tarihinde oy birliğiyle kesin olarak karar verildi.